

Sygn. akt III KRS 38/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 sierpnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiryło (przewodniczący)

SSN Zbigniew Korzeniowski (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania P. C.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr .../2014 z dnia ... 2014 r. w przedmiocie przedstawienia wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego ogłoszonym w Monitorze Polskim z udziałem Ł. L. i D. W.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 27 sierpnia 2014 r.,

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa uchwałą z ... 2014 r. nr .../2014 postanowiła przedstawić Prezydentowi RP z wnioskami o powołanie do pełnienia urzędów na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego kandydatury Ł. L. – prokuratora prokuratury rejonowej oraz D. W. – adwokata. Jednocześnie nie przedstawiła kandydatur kilkunastu innych kandydatów. W uzasadnieniu uchwały podano w szczególności, że Ł. L. odbył aplikację prokuratorską zakończoną w 2005 r.

egzaminem z wynikiem dobrym. Pełni czynności prokuratora w Prokuraturze Rejonowej. Sędzia wizytator pozytywnie zaopiniował jego kandydaturę na stanowisko sędziego. Na posiedzeniu Kolegium Sądu Okręgowego kandydat uzyskał 1 głos „za” i 5 głosów „przeciw”, a na Zgromadzeniu Ogólnym Sędziów Okręgu [...] 24 głosy „za” i 35 głosów „przeciw”. D. W. odbył aplikację sądową i w 2006 r. uzyskał ocenę dobrą z egzaminu sędziowskiego. Był asystentem sędziego a od maja 2009 r. jest adwokatem. Sędzia wizytator wysoko ocenił jego pracę i kwalifikacje merytoryczne. Na posiedzeniu Kolegium Sądu Okręgowego kandydat otrzymał 5 głosów „za” i 1 głos „przeciw”, a na Zgromadzeniu Ogólnym Sędziów Okręgu [...] 36 głosów „za” i 24 „przeciw”. Krajowa Rada Sądownictwa tych kandydatów uznała za najlepszych z osób kandydujących. Wskazano kryteria i oceny, które zdecydowały o wyborze. Podniesiono, że niższe poparcie Ł. L. na Kolegium SO nie „osłabia” jego kandydatury. Kandydat uzyskał wysoką liczbę głosów „za” na Zgromadzeniu Ogólnym Sędziów Okręgu [...]. Osoby które miały lepszy wynik zostały przedstawione z wnioskami o powołanie do pełnienia urzędu sędziego w innych równolegle toczących się postępowaniach nominacyjnych (dwóch kandydatów) lub ich kandydatury nie okazały się lepsze (dwie osoby). Pozostali kandydaci nie spełniali w tak wysokim stopniu kryteriów jak kandydaci wybrani przez Radę. Ustępują wobec walorów zawodowych i osobowościowych Ł. L. i D. W. W głosowaniu Rady uzyskali po 15 głosów poparcia („za”).

Odwołanie wniósł P. C., prokurator prokuratury rejonowej, którego kandydatury Rada nie przedstawiła. Zarzucił naruszenie: 1) § 17 ust. 7 uchwały KRS z 22 lipca 2011 r. w sprawie regulaminu szczegółowego trybu działania KRS i art. 34 ust. 1 ustawy z 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa przez podjęcie zaskarżonej uchwały przez Radę w oparciu o stanowisko Zespołu podjęte w niepełnym składzie; 2) § 9 ust. 4 tej samej uchwały KRS z 22 lipca 2011 r. przez brak przedstawienia przez Przewodniczącego Zespołu, na posiedzeniu plenarnym Rady, zwięzłego stanu sprawy, rozumianego jako przedstawienie wszystkich kandydatów; 3) art. 58 § 4 ustawy z 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych przez niewłaściwe przedstawienie przez Prezesa Sądu Okręgowego skarżącego; 4) art. 57e § 2 tej ustawy przez niedołączenie do oceny kwalifikacji kandydata Ł.L. wszystkich ocen okresowych i opinii przełożonych; 5) § 7 ust. 1 pkt

1 w związku z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 17 października 2012 r. w sprawie oceny kwalifikacji kandydatów na wolne stanowiska sędziowskie przez niedołączenie do oceny kwalifikacji Ł. L. statystycznego ujęcia wyników pracy; 6) art. 42 ust. 1 ustawy z 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa przez brak w uzasadnieniu uchwały dokładnego przedstawienia kandydatów wybranych, jednocześnie brak ogólnego przedstawienia pozostałych kandydatów, szczególnie skarżącego; 7) art. 33 ust. 1 tej ustawy przez sprzeczną ze zgromadzonym materiałem ocenę kandydatur Ł. L. i D. W. oraz dokonanie oceny skarżącego z pominięciem rzetelnej oceny na podstawie dołączonych dokumentów, tym samym podjęcie zaskarżonej uchwały bez wszechstronnego rozważenia sprawy; 8) art. 35 ust. 2 tej samej ustawy przez przekroczenie przez Radę granic swobodnego uznania, bezpodstawne pominięcie przy wyborze kandydatury skarżącego, tym samym podjęcie uchwały sprzecznie z prawem.

Krajowa Rada Sądownictwa w odpowiedzi wniosła o oddalenie odwołania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne i dlatego zostało oddalone. Na tle orzecznictwa w podobnych sprawach można uchwycić kierunki wykładni przepisów, które mogą być akceptowane również w tej sprawie. Po pierwsze wobec niemałej liczby kandydatów nie jest konieczne, aby Rada w uzasadnieniu uchwały dokonywała szczegółowej oceny i porównania wszystkich kandydatów. Uprawnione jest generalne założenie, że kandydat, który nie został przedstawiony z wnioskiem o powołanie zna swoją sytuację i sam może porównać się z kandydatami, którzy zostali przedstawieni z wnioskiem o powołanie. W orzecznictwie Sądu Najwyższego powiedziano w szczególności, że nieprzedstawienie w uzasadnieniu uchwały szczegółowej charakterystyki kandydatów, których Rada postanowiła nie przedstawiać Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie na stanowisko sędziego, nie narusza art. 42 ust. 1 w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS. Art. 42 ust. 1 nie określa wymaganej treści uzasadnienia uchwały Rady. Trzeba więc kierować się w tym zakresie zdrowym rozsądkiem, mając w szczególności na uwadze jego funkcje i cele. Z punktu widzenia prawnej ochrony interesów poszczególnych kandydatów

trzeba przyjąć, że Rada nie ma obowiązku szczegółowego opisywania każdego z nich, wystarczające jest dokładne przedstawienie kandydatów wybranych przez Radę. Każdy pozostały kandydat zna własną sytuację (oceny egzaminacyjne, wyniki głosowania w sądzie i opinie), może zatem porównać ją z osiągnięciami kandydatów wybranych przez Radę. Może więc samodzielnie ocenić, czy niewybranie go przez Radę było uzasadnione. Dla ochrony interesów tych kandydatów nie jest konieczne posiadanie szczegółowych informacji dotyczących innych kandydatów niewybranych przez Radę. Kandydat może bowiem wnieść odwołanie tylko z zarzutem, że to on został bezpodstawnie pominięty przez Radę, a nie może skarżyć uchwały, zarzucając pominięcie innego kandydata (wyrok z 12 czerwca 2012 r., III KRS 15/12). Nie ma podstaw do przyjęcia, że Rada, nie zamieszczając w uzasadnieniu uchwały szczegółowej charakterystyki kandydata, nie dokonała wnikliwej oceny jego kandydatury, skoro uzasadnienie uchwały wskazuje, iż o wyborze kandydata zdecydowała całościowa ocena wynikająca z łącznego zastosowania przyjętych kryteriów. Zakres rozważań dotyczących poszczególnych kandydatów może być przy tym zróżnicowany w zależności od potrzeb, wobec czego nie jest konieczne uszeregowanie kandydatów w oparciu o każde z zastosowanych kryteriów. Decyduje ocena całościowa, wynikająca z łącznego zastosowania tych przesłanek (wyrok z 5 września 2013 r., III KRS 212/13). Jeżeli na stanowisko sędziowskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, Krajowa Rada Sądownictwa rozpatruje i ocenia wszystkie zgłoszone kandydatury łącznie. Ma to takie znaczenie, że wyłonienie kandydata, który ma zostać przedstawiony do nominacji sędziowskiej nie ma cech bezpośredniej rywalizacji poszczególnych kandydatów między sobą. Nie chodzi o szczegółowe porównanie każdego z każdym, tak żeby ważone były cechy kandydata przedstawionego każdego z tych, którzy nie przeszli procedury z pozytywnym skutkiem. W takim przypadku stanowisko Rady odzwierciedla sumę wielu cech każdego z kandydatów dającą obraz jednego, jako "najlepszego" ze wszystkich. W takim wypadku poszczególne cechy „gorszych” kandydatów nie są eksponowane i tylko subiektywnie wynik głosowania Rady może być oceniany jako ich przegrana. Niezaprezentowanie w uzasadnieniu uchwały szczegółowej charakterystyki kandydatów, których Rada postanowiła nie przedstawić Prezydentowi RP z

wnioskiem o powołanie na stanowisko sędziego nie narusza art. 42 ust. 1 w związku z art. 44 ust. 3 ustawy z 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (wyrok z 12 czerwca 2013 r., III KRS 201/13). Taki kierunek wykładni nie musi się sprawdzać, gdy uzasadnienie uchwały pomija kandydatów, których kwalifikacje były bliskie albo nawet lepsze od kwalifikacji kandydatów przedstawionych z wnioskiem o powołanie. Wówczas uchwała jest z reguły kontestowana przez osoby nieprzedstawione z wnioskiem o powołanie. Prowadzi to jednak do ważkiej tezy, że to Rada ma konstytucyjne prawo wyboru kandydatów, których przedstawia Prezydentowi RP (jak sama podaje „najlepszych z bardzo dobrych i dobrych”), dlatego Sąd Najwyższy nie jest uprawniony do zastępowania jej w tym wyborze, choć w postępowaniu odwoławczym może badać przekroczenie uznania i przestrzeganie procedury w aspekcie równego traktowania w dostępie do służby publicznej. Przyjmuje się więc, że co do zasady znaczenie może mieć tylko naruszenie przepisów, które miało istotny wpływ na wynik sprawy (konkursu) - art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS. W tym zakresie w orzecznictwie powiedziano między innymi, że kognicja Sądu Najwyższego ograniczona jest do kontroli stosowania przez Krajową Radę Sądownictwa przepisów postępowania. Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kwalifikacji kandydata na sędziego (wyrok z 5 sierpnia 2011 r., III KRS 11/11).

Zważając na powyższe, uzasadnienie oddalenia odwołania skarżącego należy rozpocząć od stwierdzenia, że nie uzyskał wyższego poparcia w zasadniczych głosowaniach. Przedstawieni z wnioskami o powołanie D. W. i Ł. L. uzyskali większe poparcie zgromadzenia ogólnego sędziów. Pierwszy kandydat otrzymał 36 głosów „za”, 24 „przeciw” i 166 pkt. poparcia, drugi 24 głosów „za”, 35 „przeciw” i 96 pkt. poparcia, natomiast skarżący otrzymał 13 głosów „za”, 46 „przeciw” i 56 pkt. poparcia. W orzecznictwie – zresztą zgodnie z art. 34 ust. 2 ustawy o KRS – podkreśla się, że poparcie środowiska sędziowskiego stanowi znaczący element w rozważaniu kandydatur (por. wyroki Sądu Najwyższego z 24 stycznia 2014 r., III KRS 242/13, z 15 stycznia 2013 r., III KRS 33/12, z 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09). Rada rozważyła poparcie w uchwale, jednak było jeszcze kilku kandydatów, którzy uzyskali wyższe poparcie zgromadzenia ogólnego sędziów niż skarżący i w odniesieniu do tych kandydatów uzasadnienie uchwały

zawiera indywidualne oceny. Rada nie poprzestała na samym poparciu, gdyż nie pominięto pozostałych kryteriów określonych w ustawie (art. 35). W tym zakresie skarżący eksponuje swoje lepsze oceny na egzaminie sędziowskim, jednak zdecydowała całościowa ocena kwalifikacyjna. Oceny z egzaminów uzyskane przez kandydatów przedstawionych z wnioskami o powołanie nie są radykalnie niższe niż uzyskane przez skarżącego. Z jego dokumentów wynika, że uzyskał ocenę bardzo dobrą na egzaminie sędziowskim. Sędzia wizytator nie pominął tego w opisie, dlatego zarzut odwołania o błędzie polegającym na podaniu oceny dobrej zamiast bardzo dobrej nie jest argumentem, który miałby podważyć całościową ocenę Rady. Jeżeli by nawet trzymać się takiego toku argumentacji, to skarżący sam podał, że na zakończenie studiów otrzymał gorsze oceny. Jeżeli zaś idzie o zauważone i eksponowane przez skarżącego pewne uwagi do pracy kandydata L., opisane w odwołaniu, to potwierdza to jedynie rzetelność i profesjonalizm oceny kwalifikacyjnej. Nie miały jednak wpływu na pozytywną ocenę sędziego wizytatora, który wymienił szereg zalet kandydata. Z tych przyczyn nie jest zasadny zarzut naruszenia art. 58 § 4 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych. Z kolei art. 57e § 2 tej ustawy nie precyzuje za jaki okres przedstawia się oceny okresowe i opinie przełożonych. Sędzia wizytator nie miał w tym zakresie zastrzeżeń, uznając za miarodajne i wystarczające złożone oceny i opinie. Traci więc na znaczeniu zarzut naruszenia § 7 ust. 1 pkt 1 w związku z § 4 ust. 3 rozporządzenia w sprawie oceny kwalifikacji kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie. Konkluzji tej nie podważa odwołanie się do art. 62g ustawy o prokuraturze, gdyż skarżący sam zauważył, że regulacja ta (dot. okresowej oceny prokuratorów) weszła w życie dopiero 28 marca 2012 r. Kandydat L. został prokuratorem w 2009 r. a skarżący był asesorem prokuratorskim jeszcze w 2012 r. Zgłoszenie prokuratora L. było oparte na wymaganych dokumentach. Dokumentacja wymagana od kandydatów jest ściśle reglamentowana, dlatego tylko kardynalne mankamenty w tym zakresie mogłyby prowadzić do negatywnej oceny procedowania w tym zakresie. Odnosi się to również do kontestowania przez skarżącego kandydatury D. W., jako że art. 35 ustawy o KRS nie wyklucza złożenia przez kandydata opinii dotyczącej angażowania się w działalność samorządu adwokackiego. Nie stanowi to o dyskryminacji w procedurze konkursowej osób niebędących adwokatami. Tak samo,

gdy Rada bierze pod uwagę „przydatność kandydatów w ramach określonej struktury Sądu”.

Także dalsze zarzuty proceduralne nie mają wpływu na wynik sprawy. W odniesieniu do zarzutu, że było trzech zamiast pięciu członków zespołu, należy zauważyć, iż zespół przyjmuje stanowisko bezwzględną większością głosów. Co prawda przepis wymaga, że takie stanowisko zespół przyjmuje w obecności wszystkich członków (art. 34 ust. 1 ustawy i § 17 ust. 7 regulaminu), to jednak w tej sprawie zespół procedujący w składzie trzyosobowym był zgodny (jednomyślny) co do udzielonej rekomendacji. Mimo nieobecności dwóch członków zespołu kandydaci uzyskali głosy trzech członków zespołu. Innymi słowy nawet gdyby nieobecni członkowie głosowali inaczej, to rekomendowani kandydaci otrzymali większość głosów.

Dalej idący zarzut, że wobec niepełnego składu zespołu Rada nie mogła podjąć uchwały nie ma prawnego oparcia. Rada miała świadomość takiego składu zespołu, nieobecni na posiedzeniu członkowie zespołu nie wnieśli zastrzeżeń i ostatecznie znaczenie miała kolegialna uchwała Rady. Głosowanie było jednoznacznie korzystne dla kandydatów przedstawionych z wnioskiem o powołanie (otrzymali jednogłośnie po 15 głosów „za”). Skarżący nie uzyskał poparcia Rady (nie oddano głosów „za” jego kandydaturą). Innymi słowy skarżący nie wykazał wpływu naruszenia § 17 ust. 7 regulaminu oraz art. 34 ust 1 ustawy o KRS na uchwałę Rady. Nie ma podstaw do stwierdzenia naruszenia § 9 ust. 4 regulaminu, skoro zgodnie z tym przepisem referent przedstawia zwięzłe stan sprawy, zaznaczając okoliczności istotne dla podjęcia uchwały przez Radę, stanowisko zespołu lub komisji oraz odpowiada na pytania członków Rady. Z regulacji tej nie wynika obowiązek szczegółowego omówienia przez przewodniczącego zespołu wszystkich kandydatów.

Reasumując, sformułowane w odwołaniu zarzuty nie pozwalały stwierdzić naruszeń procedury, mających istotny wpływ na wynik konkursu, w którym Rada mogła uznać, że walory zawodowe i osobowościowe przemawiały za przedstawieniem z wnioskami o powołanie kandydatów L. i W. Z tych przyczyn orzeczono jak w sentencji (art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS).

